

Odborná zpráva za rok 2018 k projektu Technologické agentury ČR z programu Éta

Kód projektu: TL01000013

Název projektu: Strategické nástroje pro utváření bezbariérového prostoru města

Hlavní příjemce: Masarykova univerzita

Další účastník: Ústav geoniky AV ČR, v.v.i.

Doba řešení: 05/2018 – 12/2021

Řešitel: RNDr. Robert Osman, Ph.D.

1 Úvod

Sledované období roku 2018 mělo 8 měsíců, jelikož realizace projektu započala dne 1. 5. 2018. Celý řešitelský tým pracoval v rámci tří „mini-týmů“, které se pravidelně scházely a průběžné výsledky i další kroky vzájemně konzultovaly. „Mini-tým Geografický ústav PŘF MU“ provedl rozhovory se všemi členy Poradního sboru RMB pro bezbariérové Brno, tyto rozhovory byly následně přepsány do textové podoby a prvotně analyzovány. „Mini-tým Kabinet informačních studií a knihovnictví FF MU“ prováděl mapování stakeholderů, resp. jejich informačních potřeb za účelem tvorby informačního systému. A „mini-tým Ústav geoniky AV ČR“ pracoval na tvorbě specializované mapy, což obnášelo sběr a homogenizaci dat do podoby geodatabáze institucí zabývajících se bezbariérovostí. Následně byla provedena kartografická vizualizace a ke konci roku 2018 vznikl první výsledek/výstup projektu v podobě „Specializované mapy všech institucí zabývajících se problematikou odstraňování bariér na území města Brna“.

2. Organizace řešitelského týmu

V průběhu roku 2018 se uskutečnily tři porady celého řešitelského týmu, a to jedna ještě před začátkem samotného projektu, jejichž hlavním účelem byla koordinace tří mini-týmů řešitelského týmu. Jednalo se o porady 12. 3. 2018, 11. 5. 2018 a 2. 10. 2018. Jednotlivé mini-týmy se pak scházely samostatně dle aktuální potřeby. Ze všech porad byl pořízen zápis a

obrazová fotodokumentace. V průběhu roku 2018 byla taktéž velká pozornost věnována navázání dodatečných kontaktů s aplikačním garantem. Vedle Odboru zdraví Magistrátu města Brna, který v projektu zastupuje aplikačního garanta, bylo uskutečněno několik schůzek se zástupci Odboru městské informatiky Magistrátu města Brna, s oddělením GIS Odboru městské informatiky Magistrátu města Brna, s Odborem strategického rozvoje a spolupráce Magistrátu města Brna, s Odborem dopravy Magistrátu města Brna a s městskými firmami, především pak s akciovou společností Brněnské komunikace. Současně bylo nutné z důvodu komunálních voleb v říjnu 2018 vynaložit zvýšenou aktivitu v kontaktování politiků a představení projektu nové politické reprezentaci. V této otázce bylo uskutečněno několik osobních schůzek s prvním náměstkem primátorky statutárního města Brna pro oblasti zdravotnictví, školství, sportu, rodinné politiky, územního plánování, životního prostředí, lesního a vodního hospodářství a zemědělství a s uvolněným členem Zastupitelstva statutárního města Brna pro oblast informačních technologií.

Obr. 1: Fotografie z porady celého řešitelského týmu dne 12. 3. 2018
Zdroj: archiv projektu

3. Výstupy projektu

V průběhu roku 2018 bylo dosaženo jednoho výstupu v podobě specializované mapy prostřednictvím dvou činností, a to i) sběru a homogenizací dat a ii) kartografické vizualizace.

Zároveň bylo dosaženo jednoho milníku, a to prostřednictvím jedné činnosti – rozhovory se všemi členy Poradního sboru Rady města Brna pro bezbariérové Brno (dále jen PSpBB). A taktéž bylo průběžně pracováno na činnosti „Mapování stakeholderů a výzkum jejich informačních potřeb“, která však má být ukončena až na konci roku 2019.

4. Specializovaná mapa všech institucí zabývajících se problematikou odstraňování bariér na území města Brna

V průběhu sledovaného období byly mapovány instituce, které se systematicky zabývají bezbariérovostí na území města Brna. Data byla sesbírána terénním průzkumem in situ, rozhovory se členy PSpBB i rozhovory s institucemi, které zájem o bezbariérovost deklarují. Tato data byla transformována do databáze, která sledovala atribut názvu, členství v PSpBB, adresy, kontaktu, e-mailu, druhu mapovaného prostoru, cílové skupiny (pro niž mapování instituce realizuje) a formát mapování. Postupně došlo k precizaci a zúžení na 33 institucí. Jejich prostorovým průmětem je mapový výstup (milník 004), digitalizace těchto dat v podobě geodatabáze je přiložena jako milník 003.

Tab. 1: Seznam institucí, které se systematicky zabývají bezbariérovostí na území města Brna

Oficiální název	Člen PSpBB
Brněnské komunikace a. s.	ANO
Bytový odbor Magistrátu města Brna	ANO
Česká pošta, s.p.	NE
České dráhy, a.s.	NE
Dopravní podnik města Brna, a.s.	ANO
HandMedia	NE
Jihomoravský kraj	NE
Kancelář architekta města Brna	NE
Knihovna Jiřího Mahena v Brně, p. o.	NE
KORDIS JMK, a.s.	NE
Liga vozíčkářů z.ú.	NE
LORM – Společnost pro hluchoslepé z.s.	NE
Městská správa sociálního zabezpečení Brno	NE
Nadační fond Emil	NE
Národní institut pro integraci osob s omezenou schopností - Krajské konzultační středisko Kraj Jihomoravský	ANO
Odbor dopravy Magistrátu města Brna	ANO

Oficiální název	Člen PSpBB
Odbor školství mládeže a tělovýchovy Magistrátu města Brna	ANO
Odbor zdraví Magistrátu města Brna	ANO
Oddělení GIS - Odbor městské informatiky Magistrátu města Brna	NE
ParaCENTRUM Fenix, z. s.	NE
Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity	ANO
Poradenské centrum Alfons - Vysoké učení technické v Brně	ANO
Technické sítě Brno, a.s.	ANO
Teiresiás - Středisko pro pomoc studentům se specifickými nároky Masarykovy univerzity	ANO
TyfloCentrum Brno, o.p.s.	ANO
Tyfloservis, o.p.s.	ANO
Unie neslyšících Brno, z.s.	ANO
Úřad městské části Brno-Ořešín	ANO
Úřad městské části Brno-střed	NE
Úřad práce České republiky - krajská pobočka v Brně	NE
Veletrhy Brno, a.s.	NE
Veřejná zeleň města Brna, p.o.	ANO
Veřejný ochránce práv	NE

Zdroj: vlastní zpracování

Homogenizovaná data byla převedena do geodatabáze (milník 003). Samotná vizualizace proběhla v programovém prostředí QGIS a ArcGIS za dodržení standardních kartografických konvencí. Hlavním smyslem mapy je prvotní vizualizace nutná pro prioritizaci institucí, které budou dále podrobeny prostorovým analýzám v dalších fázích projektu.

Specializovaná mapa doložená jako jeden z povinných výstupů schematicky zobrazuje prostorovou distribuci institucí, které se systematicky zabývají bezbariérovostí na území statutárního města Brna. Vizualizovány jsou prioritní instituce, které deklarují zájem o mapování bezbariérovosti včetně cílové skupiny, pro něž mapování realizují. Doplnkově mapa obsahuje i další instituce systematicky řešící bezbariérovost na území města Brna (bez aktivního zapojení do mapování bariér). Mapa vznikala v prostředí open source SW QGIS a ArcGIS.

Obr. 2: Náhled specializované mapy všech institucí zabývajících se odstraňováním bariér
Zdroj: vlastní zpracování

5. Doslovné přepis rozovorů provedených se všemi členy PSpBB

Činnost představovala provedení semistrukturovaných rozhovorů se všemi členy PSpBB. V průběhu prvního roku řešení projektu byly realizovány rozhovory s 24 členy Poradního sboru. Počet realizovaných rozhovorů překročil plán o 4 rozhovory z důvodu obměny členů Poradního sboru. Rozhovory tak byly realizovány jak s aktivními, tak i s bývalými členy Poradního sboru. Z důvodu neplánovaného navýšení počtu realizovaných rozhovorů byla převedena částka 8 147,- Kč z věcných nákladů do osobních, která byla využita na DPP za účelem pořízení přepisů těchto čtyř rozhovorů. V první fázi byla aktivita soustředěna na sestavení a pilotáž struktury rozhovoru. V průběhu měsíce května 2018 tak byla navržena prvotní struktura rozhovoru, byla komentována a na základě připomínek celého řešitelského týmu upravena. Následně proběhly tři pilotní rozhovory, v rámci nichž byla struktura rozhovoru testována a zároveň byli kalibrováni dva tazatelé za účelem, aby mohli následně

analogickým způsobem provádět rozhovory každý zvlášť. Po třech pilotních rozhovorech byla struktura rozhovoru opět pozměněna do finální podoby a dva členové týmu připraveni na samostatné provádění rozhovorů.

Rámeček 1: Finální tematická struktura rozhovorů

Výzkumná otázka: „**Jaké jsou priority postupného utváření bezbariérového prostoru města Brna?**“

Vlastní zkušenost (s jedním případem):

1. Jaké jsou Vaše osobní zkušenosti s problematikou bezbariérovosti ve městě Brně?
2. Řešil jste ve svém profesním životě nějaký problém týkající se bezbariérovosti? Jaký? Ideálně vyberte jeden případ.
3. Jak probíhal proces tohoto řešení? Jak jste se do tohoto procesu dostal? A jaká byla Vaše role v něm?
4. Měl tento proces předem daný postup? Věděl jste, jak se má postupovat dál? Jak jste se o tom dozvěděl? Kde se tento postup vzal? Dokázal byste ho popsat?
5. Můžete vyjmenovat všechny zainteresované strany, které byly do komunikace v průběhu řešení zahrnuty? S kým jste komunikoval Vy? Jak probíhala komunikace (telefon, e-mail, osobní setkání)?
6. Jak jste se dozvěděli / jak jste informovali ostatní zainteresované strany o pokroku v řešení?
7. Vybavíte si nějaké problémy, které byly způsobeny špatnou nebo nedostatečnou komunikací mezi jednotlivými aktéry? Které to byly?

Priority

8. Pro koho (skupinu uživatelů) by podle Vás měl být bezbariérový prostor utvářen?
9. O jakých typech postižení (zrak, sluch, výška, váha, chybějící končetiny, vozík) uvažujete v rámci bezbariérovosti prostředí města Brna?
10. Existují nějaké skupiny lidí, popřípadě nějaké požadavky, které jsou natolik specifické, že je podle Vás není možné v rámci zpřístupňování městského prostředí zohlednit? Které?
11. Pro koho by podle Vás mělo být prostředí města Brna zpřístupněno prioritně?
12. Které instituce (která místa) by podle Vás měly být zpřístupněny prioritně?
13. Které trasy (spojnice kterých míst) by podle Vás měly být prioritně bezbariérové?

Příklad dobré praxe

14. Co pokládáte v otázce bezbariérovosti ve městě Brně za nezdařené (worst practice)?
15. Co byste naopak označili, že se v otázce bezbariérovosti v Brně již podařilo (best practice)?
16. Ideálně vyberte pouze jeden příklad „úspěchu“. Co je na něm tak výjimečného? Kvůli čemu jej pokládáte za úspěch?

Pokračování rámečku 1
Příklad dobré praxe:

17. Co bylo klíčové k jeho úspěšné realizaci? Proč nejsou takto úspěšné i jiné snahy?
18. Jaká opatření by mohlo město Brno udělat pro zlepšení bezbariérovosti města Brna?

Mapující instituce:

19. Prováděli jste na Vašem pracovišti někdy nějaké bezbariérové úpravy? Jaké? Z jakého důvodu? Na čí podnět?
20. Zabývalo se Vaše pracoviště mapováním nějakých bariér, či bezbariérových prostorů? Jakých? Podle jaké metodiky? Bylo by je Vaše pracoviště ochotné poskytnout pro účely projektu?
21. Jakou podobu mají data z mapování (exteriér / interiér / kombinace / skupina / forma dat)?
22. Znáte nějaká jiná pracoviště, která se mapováním bariér či bezbariérových prostor zabývala/zabývají? Jaká to jsou pracoviště a v jakém smyslu se bezbariérovosti věnují?

Reflexe PSpBB:

23. Jak vnímáte činnost PSpBB? Co Vám účast v něm přináší? Co naopak pokládáte za nefunkční?
24. Jaké změny by podle Vás PSpBB prospěly? Co by se mělo dělat jinak? Jak?

Dotazník:

25. Věk, stupeň nejvyššího dosaženého vzdělání, obor vzdělání, délka zájmu o téma bezbariérovosti

Členové Poradního sboru byli dopředu informováni o základních tématech rozhovoru tak, aby se mohli zamyslet nad formulací základních priorit postupného budování bezbariérového prostoru města. Každý člen byl následně osloven prostřednictvím e-mailu za účelem sjednání schůzky. V rámci oslovení byli členové Poradního sboru informováni o předpokládané délce rozhovoru, která se měla pohybovat od jedné hodiny do dvou hodin dle aktuálních časových možností konkrétního člena. Naprostá většina rozhovorů proběhla ve všední dny přímo na pracovištích jednotlivých členů Poradního sboru. Samotné rozhovory probíhaly od května do října 2018, přičemž první rozhovor se uskutečnil 30. 5. 2018 a poslední pak 31. 10. 2018.

Tab. 2: Základní charakteristiky rozhovorů a prepisů

Přezdívká	Datum rozhovoru	Délka rozhovoru	Délka prepisu bez mezer	Délka prepisu včetně mezer	počet NS
Eliška	30. 05. 2018	2:38:10	118 662	143 507	80
Bedřich	12. 06. 2018	2:41:34	103 304	125 685	70
Marie	26. 06. 2018	2:13:05	110 598	134 757	75
Anna	11. 07. 2018	1:14:24	53 878	65 188	36
Bohuslav	17. 07. 2018	1:30:19	54 888	66 639	37

Přezdívká	Datum rozhovoru	Délka rozhovoru	Délka přepisu bez mezer	Délka přepisu včetně mezer	počet NS
Jindřich	18. 07. 2018	1:27:01	54 044	65 532	36
Pavel	20. 07. 2018	1:04:18	42 244	51 442	29
Zdeňka	23. 07. 2018	1:11:03	40 054	48 326	27
Petra	24. 07. 2018	0:44:18	30 695	37 004	21
Richard	24. 07. 2018	0:59:50	38 947	47 030	26
Zuzana	24. 07. 2018	1:25:38	63 182	76 833	43
Marek	25. 07. 2018	1:17:10	48 915	59 259	33
Igor	13. 09. 2018	2:07:21	61 767	74 568	41
Ilona	17. 09. 2018	1:11:55	44 581	54 178	30
Matěj	21. 09. 2018	1:01:40	42 617	51 980	29
Michal	03. 10. 2018	1:43:14	57 837	70 180	39
Petr	10. 07. 2018	1:24:28	56 373	68 126	38
Ema	10. 08. 2018	0:48:08	34 221	41 204	23
Jakub	11. 10. 2018	2:52:23	101 046	122 377	68
Jaromír	12. 10. 2018	0:44:24	27 845	33 829	19
Viktorie	16. 10. 2018	1:16:24	53 005	64 380	36
Jan	23. 10. 2018	0:59:08	37 598	45 402	25
Patrik	29. 10. 2018	2:08:40	90 925	110 701	62
Kamil	31. 10. 2018	1:58:49	82 229	100 129	56

Zdroj: vlastní zpracování

Všechny rozhovory byly provedeny pouze dvěma členy řešitelského týmu, a to Robertem Osmanem a Ondřejem Šerým, kteří je prováděli samostatně. Robert Osman tak provedl 11 rozhovorů o celkové délce 21 hodin a 24 minut, zatímco Ondřej Šerý 13 rozhovorů o celkové délce 15 hodin a 34 minut. Oba tazatelé spolu v průběhu celého procesu sběru dat průběžně komunikovali o obsahové náplni, funkčnosti struktury i celkové kvalitě jednotlivých rozhovorů. Dohromady tak bylo posbíráno 36 hodin a 58 minut zvukového záznamu rozhovorů, což v průměru činí 1 hodinu a 32 minut na jeden rozhovor. Všechny rozhovory byly se svolením členů Poradního sboru nahrány na záznamové zařízení (diktafon) a následně přepsány do textové podoby. Samotný přepis rozhovorů probíhal průběžně od pořízení prvního rozhovoru, tedy od května až do prosince 2018. Jednalo se o doslovné přepisy všech 24 rozhovorů. Polovinu původně plánovaných přepisů (10) vyhotovila Martina Pechová (Štorová), druhou polovinu (10) Simona Surmařová (Sváčková). Z důvodu výměny 4 členů Poradního sboru byly 4 neplánované přepisy zhotoveny externím přepisovatelem

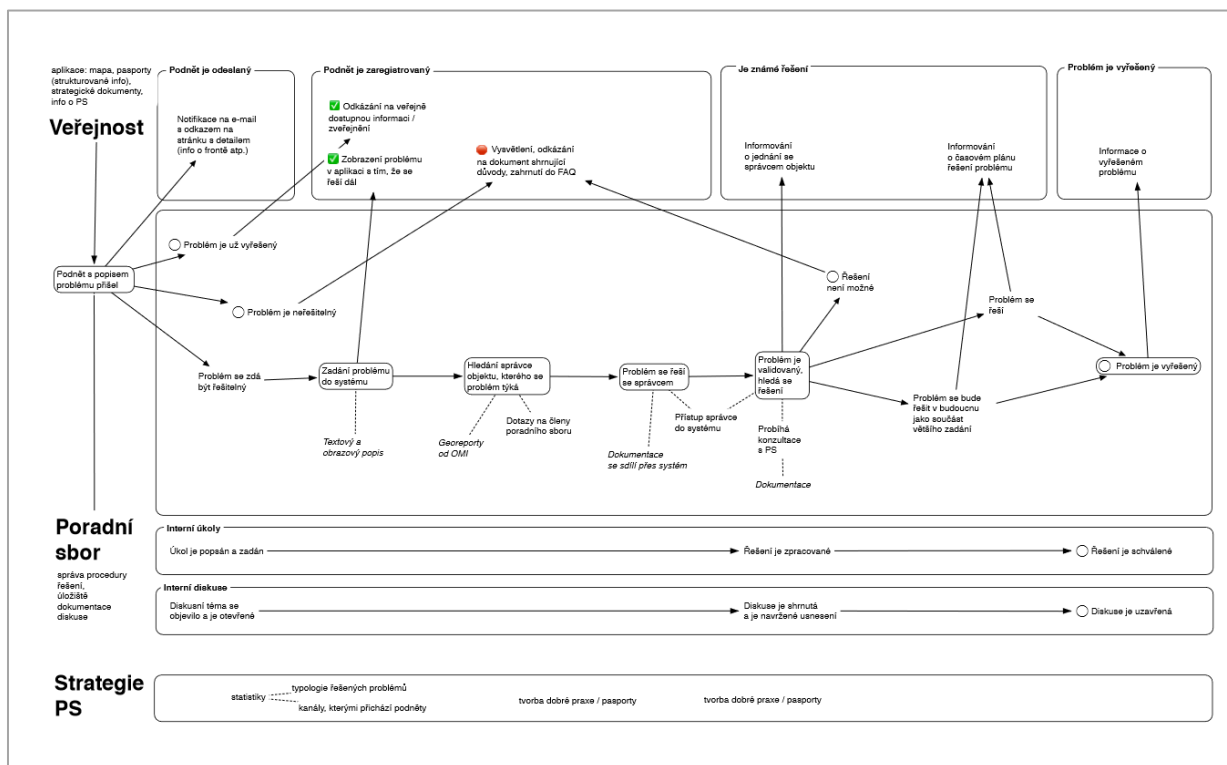

prostřednictvím DPP. Veškeré práce byly provedeny dle plánovaného harmonogramu a semistrukturované rozhovory i jejich doslovné přepisy byly dokončeny do 31. 12. 2018.

Výsledek tak byl plně dosažen, dokonce ve svém množství překročen, a to z důvodu výměny členů Poradního sboru v průběhu prvního roku řešení projektu. Namísto 20 rozhovorů tak bylo realizováno 24 rozhovorů se všemi aktivními členy Poradního sboru, ale i s bývalými členy, kteří z nejrůznějších důvodů přestali být v roce 2018 členy Poradního sboru. Tyto rozhovory byly doslovně přepsány do textové podoby. Výstupem těchto přepisů je 24 souborů ve formátu Rich Text Format (*.rtf). V celkovém rozsahu všech přepisů se jedná o 1 449 455 znaků bez mezer, tedy 1 758 256 znaků včetně mezer, což představuje 977 normostran. V průměru tak na jeden přepis připadá 60 394 znaků bez mezer, 73 261 znaků včetně mezer, což představuje 41 normostran. Všechny přepisy byly anonymizovány pomocí přezdívek a připraveny pro následný vstup do analýzy v softwarovém prostředí Atlas.ti tak, jak bylo v postupu prací projektu plánováno.

6. Mapování stakeholderů a výzkum jejich informačních potřeb

V průběhu sledovaného období byly zmapovány zainteresované strany klíčové pro návrh informačního systému a proběhl výzkum jejich informačních potřeb. Zainteresované strany jsou především dvojího typu: cílová skupina systému (členové Poradního sboru a širší skupina odborníků a úředníků) je podstatná pro návrh jeho funkcionality, ale přinejmenším stejně důležité bylo mapovat stakeholdery „technického“ typu (informatická oddělení města a jím zakládaných společností, externí dodavatelé poskytující servis pro systémy obdobného typu) – díky zmapování jejich praxe může být výsledný software dlouhodobě udržitelný a integrovatelný do jiných systémů města Brna, což zpětně umožní prohloubení uživatelské funkcionality. Data o cílové skupině byla zpracována do procesní mapy vizualizující toky informací mezi stakeholdery, která bude sloužit jako podklad pro návrh informačního systému v příštím období projektu.

Obr. 3: Pracovní vizualizace procesní mapy toků informací mezi stakeholdery

7. Nákup materiálu

V průběhu prvního roku byla zakoupena plánovaná základní drobná technika, která byla potřebná pro zdárný začátek projektu. Byly tak zakoupeny 2 diktafony Olympus WS-875, jeden digitální fotoaparát CyberShot DSC-W830 Black, jeden notebook Lenovo ThinkPad E580i3-8130U/8GB SSD/HD, dva GPS přístroje s fotoaparátem Garmin Oregon 750t PRO a Garmin GPSMAP 66st PRO a dva laserové zaměřovače Leica DISTO 810 a Leica DISTO 910. Řešitelský tým se tak v roce 2018 plně vybavil technikou potřebnou pro dosažení plánovaných výsledků.

Obr. 4: Ilustrační obrázek zakoupeného typu laserového zaměřovače
Zdroj: <https://lasers.leica-geosystems.com>

8. Propagace projektu a diseminace průběžných výstupů

V průběhu prvního roku nebylo této aktivitě věnováno příliš mnoho úsilí, a to především z důvodu míry rozpracovanosti prvotních výstupů projektu. Přesto byl projekt a jeho plánované výstupy opakovaně prezentovány na PSpBB, kde byli jeho členové postupně seznamováni s jednotlivými kroky projektu. Za trvání projektu v roce 2018 proběhla tři setkání PSpBB a na všech byla agenda projektu diskutována.

Zápis z 8. setkání Poradního sboru RMB pro bezbariérové Brno

Termín setkání: 20. 6. 2018 v 10,00 hodin
Místo setkání: Nová radnice, Dominikánské nám. 1, zasedací místnost tajemníka č. 32
Účastníci: viz prezenční list

Program:

- 1) Plán zdraví města Brna – aktivity v oblasti odstraňování bariér,
- 2) žádost o rozhovor pro stanovení strategických priorit postupného zpřístupňování města Brna,
- 3) umístování restauračních zahrádek,
- 4) informace o rezidentním parkování,
- 5) Evropský týden mobility 2018,
- 6) různé.

Zápis z 9. setkání Poradního sboru RMB pro bezbariérové Brno

Termín setkání: 14. 9. 2018 v 10,00 hodin
Místo setkání: Nová radnice, Dominikánské nám. 1, zasedací místnost Rady města Brna
Účastníci: viz prezenční list

Program:

- 1) informace o rezidentním parkování pro držitele průkazu ZTP a ZTP/P,
- 2) informace o připomínkování Rukověti tvorby veřejného prostranství (zpracovatel KAM),
- 3) příprava „živé knihovny“ (Robert Osman),
- 4) činnost PSpBB v průběhu volebního období,
- 5) Brno bez bariér (Evropský týden mobility 2018),
- 6) průběh jednání sboru a doplnění zprávy o činnosti,
- 7) různé.

Zápis z 10. setkání Poradního sboru RMB pro bezbariérové Brno

Termín setkání: 22. 11. 2018 ve 10.00 hodin
Místo setkání: Nová radnice, Dominikánské nám. 1, zasedací místnost tajemníka č. 32
Účastníci: viz prezenční list

Program:

- 1) prezentace 2 studentských prací v rámci projektu Neviděné město (FA VUT),
- 2) naplňování akčního plánu pro rok 2018,
- 3) příprava akčního plánu pro rok 2019,
- 4) představení komunikační platformy pro PSpBB (Robert Osman, Jan Martinek),
- 5) představení pasportů dobrých příkladů bezbariérových realizací (Robert Osman, Stanislav Škop),
- 6) informace o průběhu bezbariérových úprav (Milena Antonovičová),
- 7) různé.

Obr. 5: Programy setkání PSpBB v období řešení projektu v roce 2018

Zároveň byl projekt a plánované výstupy projektu představeny i odborné komunitě na společném 17. kongresu Slovenskej geografickej spoločnosti a 24. zjazdu Českej geografickej spoločnosti v Bratislavě, kdy byl v sekci „Geografie znevýhodnania“ dne 5. 9. 2018 prezentován příspěvek s názvem „Geografický přístup ke strategicky budované bezbariérovosti na příkladu města Brna“.

09:00-10:15	5/9/2018	
03 ST Geografia znevýhodnania		B1-307
Vizuální nevědomí a praktikování vidění nezrakovým vjemem <i>Pavel Doboš, Robert Osman</i>		
Kinetografie: zápis pohybu nevidomých osob jako reprezentace jejich tělesného prostoru <i>Robert Osman</i>		
Materialita pohybu: vztah mezi nevidomostí a městským prostorem <i>Hana Porkertová</i>		
Po paměti: tělesné vědomí jako způsob uchopování pohybu nevidomých lidí <i>Lucie Pospíšilová, Robert Osman</i>		
Geografický přístup ke strategicky budované bezbariérovosti na příkladu města Brna <i>Ondřej Šerý, Robert Osman, Jakub Trojan, Ladislava Zbiejczuk Suchá</i>		

Obr. 6: Zařazení prezentovaného příspěvku do sekce

Geografický přístup ke strategicky budované bezbariérovosti na příkladu města Brna
Ondřej Šerý, Robert Osman, Jakub Trojan, Ladislava Zbiejczuk Suchá
Geografický ústav, Přírodovědecká fakulta, Masarykova univerzita

Abstrakt
Téma bezbariérovosti prostoru je poměrně často řešeno na úrovni jednotlivých bytů, domů, přístupnosti jednotlivých objektů – obecně na nižších měřítkových úrovních, a to především z architektonické perspektivy. Předkládaný příspěvek ukazuje, jak lze přistoupit k řešení bezbariérovosti veřejného prostoru z geografické perspektivy ve větším prostorovém rozsahu na úrovni celého města, a to konkrétně Brna. Minimálně v České republice je tento koncepční přístup ojedinělý, většina samospráv se doposud zabývá jednotlivými bezbariérovými úpravami poměrně nahodile až eklekticky. Příspěvek se tak věnuje postupu, jak přistupovat k řešení otázky bezbariérovosti na úrovni celého města koncepčně, tedy jak strategicky vytvářet bezbariérový prostor města. Příspěvek vychází z projektu Strategické nástroje pro utváření bezbariérového prostoru města podpořeného Technologickou agenturou České republiky a popisuje 4 základní konceptuální kroky, které by měly vést ke vzniku efektivní strategie bezbariérovosti. První krok se týká provedení semistrukturovaných rozhovorů se členy Poradního sboru Rady města Brna pro bezbariérové Brno a nadefinování priorit postupného zpřístupňování veřejného prostoru města Brna; druhý krok obsahuje mapování fyzických bariér v prostoru, které dosud brání dosažení přístupnosti míst definovaných prioritami. Třetí krok se soustředí na identifikaci sociální (právní, legislativní, ekonomické atp.) náročnosti odstraňování zmapovaných bariér (reálnost a realizovatelnost zásahů); poslední čtvrtý krok spočívá ve vytvoření akčního plánu postupného odstraňování bariér, který v sobě zahrnuje několik aspektů (např. finanční náročnost, časové hledisko či návaznost zásahů), jež vedou k co nejefektivnějšímu postupu postupného utváření bezbariérového prostoru města.

Kontakt: ondrej.sery@mail.muni.cz

Obr. 7: Abstrakt příspěvku prezentovaného na konferenci

Zdroj: <http://regionalnageografia.sk/upload/kongres/kongres2018-zbornik.pdf>

9. Plán prací na rok 2019

V roce 2019 vzniknou tři další specializované mapy, které budou sloužit jako jeden z podkladů při tvorbě strategického plánu, a to: i) Specializovaná mapa dostupných dat o bezbariérovosti na území města Brna, ii) Specializovaná mapa prioritních institucí, které by dle členů PSpBB měly být bezbariérově přístupné, iii) Specializovaná mapa fyzických bariér v prostoru mezi prioritními institucemi vytvořená na základě dat z terénního šetření. Současně bude dokončeno „Mapování stakeholderů a výzkum jejich informačních potřeb“ a vytvořen prvotní návrh informačního systému (participativní designování). Na úrovni prací na přípravě strategického dokumentu budou analyzována sesbíraná data z rozhovorů a na jejich základě navrženy priority postupného odstraňování bariér ve městě Brně. Tyto priority pak budou v průběhu celého roku 2019 projednávány se členy PSpBB, tak aby bylo možné na konci roku sestavit finální seznam priorit, na němž se PSpBB jako instituce shodne a který bude v následných krocích možné představit politické reprezentaci.